HOMÉROSZ: ODÜSSZEIA (OLVASÓNAPLÓ)

Hektór halála után Trója elesett, elfoglalták a görögök. A harcosok hazatérnek, Odüsszeusz kivételével. Ugyanis az istenek tíz éves bolyongásra ítélik.

Az első énekekben megismerjük Odüsszeusz, Ithaka királyának környezetét és családját. Hazájában anarchia uralkodik, mivel nem érkezett meg a többiekkel és senki nem tudja mi történhetett vele. Sokan halottnak hiszik és ellepik a várost a léhűtő, hozomány és hatalomvadász kérők, akik felélik Odüsszeusz vagyonát. Penelopé, a király felesége nagyon nehéz helyzetben van, hiszen nem akarja elismerni férje halálát, de a kérők egyre sürgetőbb választ várnak tőle.

Télemakhosz, Odüsszeusz fia közben férfivá érik és elhagyva szülőföldjét apja keresésére indul. Pallasz Athéné van ebben segítségére oly módon, hogy először Mentész, majd Mentór - Odüsszeusz régi barátai - alakjában buzdítja cselekvésre Télemakhoszt. Első útja Püloszba vezet Nesztórhoz, a város öreg és bölcs királyához, majd Spártába utazik Meneláoszhoz, hátha tud valamit apjáról.

Odüsszeusz közben fogságba esik Kalüpszó nimfa szigetén és sok társát elveszíti. Már hét éve raboskodik a szerelmes szigeten, amikor Hermész, az istenek hírnöke elindul az Olümposzról, hogy szabadulásának hírét vigye. Az istenek mind megbocsájtottak neki, egyedül Posszeidón neheztel rá, amiért megölte fiát, a küklopszot. A sokévnyi távollét, a gyönyörű sziget és Kalüpszó szépsége kicsit elfelejteti Odüsszeusszal feleségét és hazáját, de feltámad benne a honvágy. A halhatatlanságát is feláldozza, hogy újra láthassa Ithaka partjait.

Saját kezűleg készíti el tutaját és húsz nap alatt megérkezik Szkhéria szigetére, a phaiákok hazájába. Kimerülten fekszik a parton, álmából a tőle nem messze labdázó lányok sikolya ébreszti fel. A sziget lakói békések és vendégül látják, de Osüsszeusz nem fedi fel előttük rögtön, ki is ő valójában. Megismerkedik Nauszikaával, a phaiák királylánnyal. A királylányt bármikor meghódíthatná, és vele a trónt is elnyerné, de uralkodik vágyain és csak a hazautazásra gondol. A IX. énekben felfedi ki is valójában,arról, hogy és hogy mi is történt vele a trójai háború után.

Útjai során találkozott emberevő óriásokkal, küklopszokkal, hatfejű szörnyetegekkel és még számtalan megmagyarázhatatlan, csodás jelenséggel.

1. kaland: Odüsszeusz és társai feldúlják az Iszmarosz nevű várost, ahol a kikón nevű nép lakik. Féktelenül rabolnak és fosztogatnak, nem hallgatnak Odüsszeusz intésére sem, így sokan meghalnak.

2. kaland: A lótuszevők szigetére érnek, ahol három társ megkóstolja a lótuszt és nem akar többé hazatérni. Őket erővel viszik el a minden gondot feledtető világból.

3. kaland: A küklopszok szigetén Odüsszeusz agyafúrtságának hála megvakítják Polüphémoszt, aki Posszeidón fia. Ezért is haragszik meg olyan nagyon Odüsszeuszra és küld rá viharokat, rossz szelet. A kaland során hat társa meghal, felfalja őket a szörnyeteg, de hatan túlélik és gazdag zsákmányt szereznek.

4. kaland: Aiolé szigetén kötnek ki, ahol a szelek királya egy bőrtömlőt ad Odüsszeusznak, amiben a hatalmas tengeri viharokat keltő szelek vannak fogva tartva. Odüsszeusz társainak kíváncsisága miatt kinyitják a tömlőt és elsodródnak Ithakától.

5. kaland: Télepülosznál kötnek ki, ahol hatalmas emberevő óriások laknak és sziklákat dobálva összezúzzák Odüsszeusz hajóit. Csupán az övé marad meg, a többi elsüllyed.

6. kaland: Kirké istennő szigetén további társakat veszít Odüsszeusz, ugyanis 21 emberét disznóvá változtatta az istennő. Hermész segít megtörni a varázst és kiszabadítani a pórul jártakat. Kb. 1 évig maradnak a szigeten.

7. kaland: Kirké azt javasolja Odüsszeusznak, hogy látogasson el az Alvilágba és kérjen jóslatot Teiresziásztól. Itt megtudja, hogy egyáltalán nem reménytelen a hazaút, csak saját maguk hibáit kell

legyőzniük. Sok görög harcos lelkét is látja itt Odüsszeusz, akiket trójánál győztek le. Találkozik Agamemnónnal is, a mükénéi királlyal. Elmeséli neki, hogy miután hazatért a győztes trójai hadjáratból, felesége és szeretője csellel meggyilkolták. Agamemnón ezért elátkozta feleségét, Klütaimnésztrát és vele együtt minden nőt a világon. Még Penelopé neve is gyanúba kerül. Odüsszeusz erre gyanakvóbbá és óvatosabbá válik és már nem siet vissza annyira. Az istennő feltárja a hazatérés veszélyeit, de a társak erről nem szereznek tudomást.

8. kaland: Továbbhajóznak és a Szirénekkel kell szembenézniük. Odüsszeusz az egyetlen, aki hallhatja éneküket, mert már ellent tud állni vágyainak. Ennek ellenére odakötteti magát az árbóchoz, a társak fülét pedig viasszal tömi be. A Szirének pontosan tudták mi Odüsszeusz gyenge pontja és megígérik, hogy olthatatlan tudásszomját csillapítani fogják.

9. kaland: A Szkülla közelében hajóztak, amikor hat embere odaveszik. Odüsszeusz tudatosan vállalta mindezt, hogy a többiek lelkét megmentse. Ez volt az egyetlen lehetőség, hogy megmeneküljenek a Kharübdisz halálos örvényétől.

10. kaland: Thrinakié szigetén Teiresziász és Kirké tilalma ellenére esznek a Napisten, Héliosz legszebb marháiból. Saját emberi gyarlóságuk és mohóságuk visze őket ebbe a bűnbe. Büntetésük, hogy mikor újra tengerre szálltak, hatalmas viharba kerültek és csak Odüsszeusz maradt életben. Kilenc napon keresztül hánykolódott egy fába kapaszkodva, amikor Kalüpszó szigetére megérkezett.

Miután mindezt elmesélte a phaiákoknak, hajóra száll és elindul hazafelé. Agamemnón intését megfogadva Odüsszeusz és Pallasz Athéné segítségével koldusként érkezik meg Ithakához. Az időzítés tökéletes, ugyanis Télemakhosz is ekkor tér vissza Spártából és Püloszból. Nem támadhatnak nyíltan a 108 kérőre, mert semmi esélyük nem lenne ellenük, ezért cselhez folyamodnak. Amíg azonban nem érkezik el az idő, a legdurvább megalázást és sértések hadát is tűrnie kell. Mindezek ellenére sikerül legyőzni indulatait és ezáltal önmagát is. A kérők már elvesztették türelmüket és meg akarják gyilkolni Télemakhoszt.

Pénelopé javaslatára rendeznek egy íjversenyt és ő a győztesnek ígéri kezét. Az események kegyetlen gyilkolással végződnek. A tizenkét áruló szolgát Télemakhosz akasztja fel és kivégzik az őket segítő kecskepásztort is.

Odüsszeusz azonban nem leli örömét a vérengzésbe és Pallasz Athéné közbenjárásával felfedi magát. Így nem kell minden kérőt megölni, hiszen a rokonság megölését az istenek sem néznék jó szemmel. A terjedelmes mű végére helyreáll a rend, Penelopé visszakapja férjét, Télemakhosz az apját, Ithaka pedig a királyát.